Wensdromen

16 februari 1962
lezing 98

“Gegroet, lieve vrienden. God zegene ieder van jullie, gezegend is dit uur.

Iedere stap op dit pad brengt jullie dichter bij het oneindige krachtenveld van het universum. Je kunt het de levenskracht noemen, of een aspect van God, of de zuivere rede, zuivere liefde, of het pure zijn. Iedere kleine overwinning laat je zo nu en dan een glimp opvangen van deze grote vrijheid, van dit onbeschrijfelijke geluk.

De mensheid is van deze stroom gescheiden omdat ze wordt belemmerd door zelfzuchtigheid, egocentrisme, angst en lafheid. Maar telkens wanneer een klein beetje opgeruimd wordt, al is het alleen maar door een of ander inzicht, ervaren jullie des te dieper een gevoel van vrijheid, vernieuwing en zingeving.

De mens verschanst zich achter een muur. Deze muur is een nutteloze en denkbeeldige vorm van zelfbescherming die uiteindelijk niets anders is dan een bescherming tegen geluk, tegen vrijheid. Dus, vrienden, laat nog eens goed tot je doordringen dat het doel van het uit de weg ruimen van je hindernissen is dat je weer in staat bent mee te gaan in die grote stroom. Het uiteindelijke doel van leven is dat je er een betekenisvolle ervaring van maakt en dat kan alleen als je deel uitmaakt van die stroom.

Veel mensen voelen dat het leven geen betekenis heeft, of ze zich daar nu van bewust zijn of niet. Naast het belang van dit werk van zelfonderzoek, is er nog een andere benadering waardoor het leven een nieuwe betekenis kan krijgen. Hierbij wat goede raad: vraag jezelf af of je activiteiten alleen gericht zijn op het bevredigen van je ego, of dat wat je doet en wat je wilt bedoeld is voor anderen of gewoon fijn is om

te doen. Als je wilt dat het leven zin voor je heeft, houd dan het volgende in gedachten: “Ik wil iets doen wat goed is, niet alleen kortzichtig voor mijn eigen hachje, maar voor iets wat betekenis heeft voor anderen, of dat nu hulp is, of geluk is, als het maar constructief en productief is”. Als je dit soort gedachten oprecht meent, dan is dat toch het beste gebed? En dergelijke gebeden worden echt allemaal verhoord.

Vaak koester je innerlijk zo’n soort verlangen zonder dat je je daar bewust van bent. Dan gebeurt er ineens van allerlei. Maar soms ook verzet je je van binnen tegen het doorbreken van de muur die je afgescheiden houdt, hoewel je op een halfslachtige manier toch ook van goede wil bent. Dan gebeurt er niets en blijft het leven zonder betekenis. Dan stel je het leven voortdurend uit. Als dit bij jou zo is, laat het dan tot je doordringen dat je ergens van binnen niet bereid bent je afzondering en je innerlijke geïsoleerd zijn op te geven. Je bent te angstig en egoïstisch en op een negatieve manier te bezorgd om de barrière te doorbreken en er zo voor te zorgen dat je eigen leven en dat van anderen echte betekenis krijgt. Pas als je die hindernis uit de weg ruimt, kan je dat echt ervaren.

Deze enigszins nieuwe benadering kan voor veel van mijn vrienden belangrijk zijn. Misschien is het een directere weg zijn om enkele van je huidige problemen uit de wereld te helpen. Als het je niet lukt om verder te komen en genoeg nieuwe inzichten te krijgen om de saaiheid en het gebrek aan betekenis van je leven geleidelijk op te heffen, probeer dan, naast het jouw bekende zelfonderzoek, deze benadering eens. Als je in het begin alleen maar kunt vaststellen dat je geen zin hebt om te geven of dat je, als je geeft, je dat alleen maar doet omdat je het als je plicht ziet, dan brengt alleen al het feit dat je je daarvan bewust bent al een verandering in je teweeg en ben je bereid om je afzondering op te geven.

En nu, vrienden, wil ik een nieuwe onderwerp bespreken, namelijk *wensdromen.* Laten we de oorsprong van deze dagdromen onderzoeken en de schade en het nut ervan bekijken. Want ze hebben ook nut, al bevind je je dan wel vaak op glad ijs. In principe zijn er twee verschillende soorten wensdromen. De ene soort is afkomstig van gedachten, gedachten die voortkomen uit neigingen. Deze neigingen zijn verbonden met het geïdealiseerde beeld dat je van jezelf hebt, met je zelfverheerlijking, je ontoereikendheid, met je gebrek aan

zelfvertrouwen. Iedereen geeft zich wel eens over aan dagdromerij, soms zelfs bewust. Dan zie je jezelf in situaties waarin je tegenover degenen die je gekleineerd hebben je superioriteit, je grootheid bewijst. In dergelijke dagdromen word je door andere mensen bewonderd en overtuig je hen ervan dat ze zich in jou hebben vergist en voel je bevrediging, wraak en een tevreden trots. Zo geniet je van een leven dat precies het tegenovergestelde is van je diep gewortelde gevoelens van ontoereikendheid en minderwaardigheid. Je corrigeert als het ware je door jou niet gewenste werkelijkheid met behulp van je fantasie.

De schade van dergelijke wensdromen ligt in het feit dat je er kostbare energie aan verspilt, energie die je veel constructiever zou kunnen besteden door de diepe oorzaak van je ontoereikendheid te zoeken en die uit de weg te ruimen. Dergelijke fantasieën geven je een tijdelijke opluchting, maar het is een opluchting die alleen maar denkbeeldig is. Het is niet genoeg om te zeggen dat dagdromerij betekent dat je de werkelijkheid ontvlucht. Dat is wel waar, maar laten we heel precies onderzoeken op welke manier dat gebeurt. Als je de waarheid over jezelf - de waarheid van je vergissingen en misvattingen - niet wilt opzoeken, kun je niet in het reine komen met jezelf, met anderen en met het leven op zich, tenminste niet op die punten die door je problemen worden beïnvloed. Dus veeg je die ontoereikendheid snel weg door te fantaseren over het tegenovergestelde. Het is waar dat dit een saai leven opfrist, maar het wordt ook moeilijk voor je om de oorzaak en hun gevolgen te vinden en uit de weg te ruimen en constructiever te worden.

Dit mechanisme heeft echter ook nut, want als je het leven in je fantasie corrigeert, zoek je niet naar de oplossing in de werkelijkheid zelf maar worden agressie, vijandigheid en destructieve impulsen weggenomen. Een andere nuttige bijkomstigheid is dat deze dagdromen een symptoom zijn. Hoe kun je ooit een ziekte ontdekken als er geen symptomen zijn? Als een lichamelijke ziekte in een inwendig orgaan verborgen blijft en er geen symptomen zijn, is het niet mogelijk om op tijd de oorzaak te ontdekken en te behandelen. Hetzelfde mechanisme is werkzaam in je zielenleven.

De meeste mensen genieten echter van het verschijnsel en willen niet zien wat het betekent en daarom heeft het voor hen geen nut. Ik zeg nogmaals dat het geen enkele zin heeft je verlangen om je over te geven aan dagdromerij te onderdrukken door een of andere vorm van

discipline. Dan ontstaat er alleen maar een nog grotere angst met andere uitlaatkleppen en symptomen. Het is beter een beetje afstandelijk naar dit dagdromen te kijken en het te zien als middel om je leven te corrigeren. Neem de speciale patronen waar, let er op. Word je bewust van de algemene kenmerken, hun gemeenschappelijke noemer, het doel dat ze uiteindelijk dienen. Dit is uiterst waardevolle informatie over de diepliggende oorzaak van je problemen. Gebruik het nuttige symptoom dat dagdromerij je biedt in plaats van het of te onderdrukken of jezelf eraan over te geven zonder er echt naar te kijken en te proberen het te begrijpen.

Zolang dit noodzakelijk voor je is kun je een destructieve activiteit in een constructieve omzetten. Je psyche voegt zich in die mate waarin je echt in de werkelijkheid leert leven en dan houdt de dagdromerij vanzelf op. Dit moet natuurlijk een organisch proces zijn - maar voordat dat kan, moet je je dagdromen leren waarnemen en zien voor wat ze zijn.

De tweede categorie wensdromen is emotioneel van aard en komt niet voort uit neigingen, maar uit behoeften, een onderwerp waar we het al uitgebreid over hebben gehad. De onderdrukte, onbewuste behoeften kunnen een kracht in het leven oproepen die nog sterker is, juist omdat ze worden onderdrukt. Die kracht moet dan een uitlaatklep hebben en vaak is dat dan dit soort dagdromerij. Als je niet op een gezonde manier je behoeften kunt vervullen omdat je wordt gehinderd door je pseudo-oplossingen, irreële angsten of waandenkbeelden, dan heb je een denkbeeldige uitlaatklep nodig. Lichamelijke, emotionele, mentale en spirituele vervulling is dan alleen mogelijk in fantasieën. Ook dit lucht op en ook in dit geval is het niet voldoende om te zeggen dat het alleen maar een ontsnapping is uit een saaie werkelijkheid. Je behoeften kunnen niet vervuld worden als je niet bereid bent je isolement op te geven. Zoals je uit vorige lezingen over dit onderwerp weet, onderdruk je het bewustzijn van deze behoeften of vervang je ze door indirecte, opgelegde behoeften die niet oorspronkelijk zijn. Hieruit ontstaat verwarring en verwikkelingen en het verlamt je spontaniteit, je vermogen om te voelen en te leven en de werkelijkheid te ervaren. En dat roept op zijn beurt weer vicieuze cirkels op, die het dan nog moeilijker maken uit dit destructieve patroon te stappen. Omdat je psyche zich niet door bedrog buiten het leven laat houden, maakt de opgehoopte spanning vaak een of andere uitlaatklep noodzakelijk. In dagdromerij kan je dus een bepaalde vervulling

ervaren. Alleen door je dagdromen te onderzoeken en te zien voor wat ze zijn, kun je ontdekken in welke categorie ze thuishoren (hoogstwaarschijnlijk ken je beide soorten) en welke onvervulde, wezenlijke behoeften er misschien in verscholen liggen.

Hoe bevredigender je fantasieën vervuld worden, des te minder zul je je geroepen voelen om je problemen werkelijk op te lossen. Je leeft alleen voor jezelf, achter je muur van afzondering, hier kan je alles scheppen zoals je wilt, zonder bemoeienis van anderen, zonder obstakels van buitenaf. Dat lijkt prettig, maar hoe meer je in deze dagdromen leeft, hoe minder je het hoofd kunt bieden aan deze obstakels en des te groter is dan de invloed die ze op je hebben. Tenslotte lijkt echte vervulling onmogelijk omdat je de werkelijkheid niet kunt sturen zoals je wilt. Dit is natuurlijk niet juist, want vervulling is mogelijk ondanks het feit dat niet alles precies zo gebeurt als en wanneer jij het wilt. Maar dat kan alleen wanneer je flexibel bent en met de levensstroom meegaat. In de onbewuste overtuiging dat werkelijke vervulling onmogelijk is, trek je je helemaal terug uit het leven en doe je geen enkele poging meer. Je gelooft dat de twijfelachtige pseudo-vervulling in elk geval nog iets is, meer dan je nu in dit stadium in de werkelijkheid kunt ervaren. Stel vast of dit bij jou het geval is en in hoeverre.

Dat is heel goed voor je en ook gezond. Toch kan het bestaan van dit soort dagdromerij je aansporen om echte, werkelijke vervulling te zoeken. In dat geval zijn dagdromen zinvol, hoewel dat wel afhankelijk is van het niveau waarop ze zich bij jou afspelen en hoe je er mee om gaat. Hoe onvolwassener iemand is, des te ‘succesvoller’ is zijn dagdromerij en daarom zal hij nog minder in staat en bereid zijn om in de werkelijkheid van zijn leven nu te leven, omdat hij met zijn dagdromerij de omstandigheden volledig wil beheersen. En aan de andere kant is hij nog minder in staat om vervulling te ervaren, ook al staat hij flexibel en meegaand tegenover omstandigheden die niet helemaal beantwoorden aan zijn plannen en vooropgezette ideeën.

De tegenstelling tussen de situaties in zijn dagdromen (waarin hij anderen kan laten handelen, zeggen, voelen, reageren zoals hij dat wil) en de werkelijke situatie (die vaak anders is en waarvoor flexibiliteit en geduld nodig zijn en waarin kinderlijke koppigheid niet past) is teveel voor hem. Dus leeft hij liever in zijn dromen, in een verzonnen situatie, waarin hij, door zichzelf voor de gek te houden, gaat geloven dat al die

dingen die hij nu in zijn fantasie beleeft in de toekomst ooit zullen gebeuren en morgen echt werkelijkheid zullen zijn. Natuurlijk komt die dag nooit. Dat moment wordt voortdurend opgeschoven. Frustratie wordt vaak veroorzaakt doordat de werkelijke situatie nooit beantwoordt aan de verzonnen situatie, die zo zorgvuldig is voorbereid in dagdromen. Die dagdromerij is veel bevredigender. Maar de werkelijkheid bevredigt oneindig veel meer, als je gebruik maakt van je moed en flexibiliteit en als je de behoefte om alles te controleren opgeeft en je vastgelegde ideeën loslaat en spontaan leeft.

Het moet nu toch wel duidelijk zijn hoeveel schade zulke dagdromen veroorzaken: ze belemmeren je in de werkelijkheid te leven. Maar wat is hun nut? Om te beginnen hetzelfde nut dat de andere soort dagdromerij heeft, namelijk het feit dat het een symptoom is dat jou veel inzicht kan geven. Verder, zoals ik al eerder heb gezegd, kunnen dagdromen je aansporen om echt te gaan leven. Ze kunnen ook een thermometer zijn waarop je je innerlijke veranderingen kunt aflezen. Verschillen in kwaliteit van je emotionele dagdromen en de bevrediging die je eraan ontleent, kunnen inderdaad een graadmeter zijn van je groei, van de richting waarin je je ontwikkelt. Het is heel nuttig dit te zien. Bovendien kunnen door dit soort dagdromen je onderdrukte behoeften meer in je bewustzijn komen. Jullie weten nu hoe belangrijk dit is. Maar het gebeurt heel vaak, vrienden, dat je je maar heel vaag bewust bent van je behoeften. Je bent je er wel van bewust, maar je hebt niet in de gaten wat het precies betekent. Emotioneel gezien kan je deze behoeften alleen tijdens je dagdromen ervaren. Maar op het moment dat je je echte leven onder ogen moet zien sluit je dit bewustzijn af en doe je alsof dit andere deel van je niets te maken heeft met de rest van je leven. Dit verscheurt je en veroorzaakt een splitsing die zou kunnen verdwijnen als je je bewust zou zijn van je behoeften, als je ze zou onderzoeken en echt zou begrijpen. Dit is dus de schade die dagdromerij veroorzaakt: je maakt geen gebruik van het nut dat het zou kunnen hebben. Als je je meer bewust wordt van je dagdromen kan je er veel plezier van hebben en er je voordeel mee doen. Ik geef jullie de raad je anders op te stellen als je merkt dat je aan het dagdromen bent. Kijk er naar, onderzoek het, trek je conclusies, maar doe dat moeiteloos, zonder dwang of druk, gewoon kalm en rustig. Gebruik dagdromerij als een nuttig symptoom: leer ervan, leer je echte behoeften kennen, je neigingen, de zogenaamde vervulling die ze je geven, hun doel.

Zijn er nog vragen over dit onderwerp?"

VRAAG: Ik ben vaak aan het dagdromen. Als ik ermee ophoud, komen mijn angsten boven. Als mijn angsten weggaan, begin ik weer te dagdromen. Waarom is dat zo?

"Omdat ze, lieve vriend, allebei onder dezelfde noemer vallen, dezelfde oorzaak hebben. Ze zijn allebei een uitdrukking van je zelfontkenning. Door wat je onlangs hebt ontdekt weet je heel goed dat je bewuste angsten niet de echte zijn. Het zijn plaatsvangende angsten, het zijn de angsten die je wilt hebben in plaats van de fundamentele angst die je niet onder ogen wilt zien: de angst om gewoon jezelf te zijn. Daar ben je je bewust van, nietwaar?" *(Ja, dat klopt.)* "Omdat het niet je echte angsten zijn, zijn er dezelfde ontsnappingsmechanismen als bij je dagdromen. Zowel je angsten als de vervulling die je in je dagdromen ervaart zijn een surrogaat.

Aangezien je je echte probleem, namelijk hoe jezelf te worden, niet onder ogen wilt zien en aanpakken kan je de vervulling, waar iedereen naar streeft, niet waarmaken. Daarom schep je een pseudo-vervulling die je in je fantasie als echt ervaart. Het is net alsof je psyche zegt: "Zolang ik mijn echte angst niet onder ogen hoef te zien, vind ik het niet zo erg om andere angsten te hebben. Maar zolang ik dit volhoud, kan ik niet vervuld worden en daarom heb ik surrogaat-vervulling nodig". Het een houdt verband met het ander. Daarom word je heen en weer geslingerd tussen pseudo-angsten en pseudo-vervulling."

VRAAG: Ik kan mijn dagdromen en mijn angsten niet echt met elkaar in verband brengen.

"Dat is ook niet nodig. Als je telkens weer probeert te begrijpen waarom je bang bent jezelf te zijn en als je je van daaruit ontwikkelt, beantwoorden die andere vragen zichzelf. Maar als je wilt, kun je ook kijken naar de aard van je dagdromen en de aard van je angsten en misschien ontdek je dan het verband dat ik zojuist heb aangeduid."

VRAAG: Wat is het verschil tussen neigingen en behoeften?

"Een behoefte is een heel fundamenteel iets in de mensen wereld. Een behoefte is iets echts, tenzij het vervangen wordt door een opgelegde behoefte. Een neiging is, zoals ik al eerder heb gezegd, afkomstig van

dwanggedachten, die op hun beurt ontstaan uit misvattingen, je beelden, je gebrek aan geloof in jezelf, het geïdealiseerde beeld dat je van jezelf hebt en ook uit het feit dat je je toevlucht neemt tot pseudo-oplossingen. Al die dingen roepen neigingen in het leven, terwijl behoeften misschien uiterst gezonde wensen zijn."

VRAAG: Als iemand nooit dagdroomt, is dat dan een teken van een gebrek aan verbeeldingskracht of juist een teken van volwassenheid?

"Het zou een teken van volwassenheid kunnen zijn, maar niet altijd. Het zou ook in hier een haastige en al te eenvoudige generalisatie zijn om deze vraag met een of/of te beantwoorden. Als iemand niet bewust dagdroomt, kan dat ook op iets anders wijzen, maar dit hoeft dan geen gebrek aan verbeeldingskracht te zijn. Zo eenvoudig ligt dat niet want wat is gebrek aan verbeeldingskracht? Het kan betekenen dat je scheppende vermogens geremd zijn. Het kan ook wijzen op berusting, stagnatie. Dit klinkt misschien paradoxaal, omdat ik zojuist heb gezegd dat teveel dagdromerij, ten koste van leven in de werkelijkheid, ongezond is. En nu zeg ik dat nooit dagdromen ook ongezond is en ook een symptoom van je onopgeloste problemen kan zijn. Toch is dat vaak wel het geval. Zowel de aanwezigheid als de afwezigheid van een symptoom kunnen wijzen op hetzelfde. Teveel dagdromerij ten koste van leven in de werkelijkheid kan erop wijzen dat een deel van de psyche zich absoluut niet verzoend heeft met het feit dat je niet echt leeft. Te weinig dagdromerij kan erop wijzen dat je het innerlijk hebt opgegeven. Maar het hangt ook af van het soort dagdromen en van nog heel veel andere dingen, voordat je precies kunt zeggen wat de reden daarvan is. Het opgeven van bewuste verlangens, wensen en doelen, of je mismoedigheid over het feit dat je niet uit je afzondering durft te komen, kan de levenskracht zo verlammen dat je op geen enkele manier nog iets probeert, zelfs niet in je fantasie. Maar er zijn nog vele andere factoren en het is echt onmogelijk om hier een pasklaar antwoord op te geven."

VRAAG: Is het niet vaak zo dat je dagdroomt wanneer je wat jonger bent en dat je er, wanneer je ouder wordt en weet dat die doelen niet meer bereikt kunnen worden, helemaal mee stopt?

"Natuurlijk is dat mogelijk. Maar het is ook vaak zo dat je deze

dagdromen niet echt opgegeven hebt maar dat ze alleen maar een andere vorm hebben gekregen."

VRAAG: Ik ben in verwarring over het begrip harmonie en geluk. Ik heb altijd gedacht dat ze hetzelfde waren. Er wordt ook gezegd dat de universele wetten harmonieus zijn, maar veel manifestaties van de natuur zijn helemaal niet harmonieus.

"Je ziet alleen fragmenten van deze wetten. Als je een fragment van een geheel ziet, kun je de betekenis van het geheel niet waarnemen en daarom de harmonie niet begrijpen. Het is zelfs zo dat het fragment er in feite als het tegenovergestelde van het totaal kan uitzien. Het is absoluut waar dat in een hogere zijnstoestand harmonie en geluk het zelfde zijn, net zoals liefde, waarheid en wijsheid dat ook zijn en alle andere goddelijke manifestaties ook allemaal één geheel zijn. Hoe lager de staat van ontwikkeling, des te minder lijken ze hetzelfde te zijn.

In jullie aardse sfeer kunnen alle goddelijke manifestaties zich wel of niet als hetzelfde voordoen. In feite lijken ze elkaar vaak tegen te spreken. De waarheid kan bijvoorbeeld tijdelijk pijn doen. Als iemand zich echter ontwikkelt, zal zelfs de meest onprettige waarheid een bevrijdend effect hebben en dus niet langer tegengesteld zijn aan liefde. Hoe minder iemand ontwikkeld is des te meer zal hij een onprettige waarheid als hardvochtig en liefdeloos ervaren. Waar onvolmaaktheid is, waar de ziel gespleten is, wordt een onderscheid gemaakt in begrippen. Het samensmelten van deze begrippen, de grote eenwording, vloeit voort uit ontwikkeling, en daarmee groeit ook het bewustzijn van de werkelijkheid. Hoe meer je in de werkelijkheid bent, hoe meer inzicht je krijgt en dan zullen de vele kleine fragmenten één geheel gaan vormen.

Dit geldt voor het individu en ook voor het universum. Iedere schepping is een afspiegeling van de gemiddelde toestand van de wezens die dat bepaalde universum of die kosmische sfeer bevolken. Daarom moet de harmonie van de universele wetten soms rusten in ogenschijnlijke hardheid. Zonder dit zou er geen vereniging mogelijk zijn. Dit betekent niet, vrienden, dat het een straf is van een despotische, grillige God. Het is inherent aan de wetten dat hun werking overeenkomt met de hen omringende omstandigheden. Dezelfde wet heeft in verschillende omstandigheden een verschillende uitwerking. Een elektrische stroom manifesteert zich bijvoorbeeld in

een natte omgeving anders dan in een droge. De sterke krachten van deze universele wetten worden, om het zo maar eens te zeggen, op elk moment bepaald door het dan heersende klimaat. Met andere woorden, wat je met de wetten doet, je houding er tegenover, bepaalt hun manifestatie en het maakt geen verschil of dat op bewust of onbewust niveau is. Zo kunnen ze soms een weldadige invloed hebben en op andere momenten tijdelijk vijandig aandoen. Maar zelfs dat laatste is gericht op het uiteindelijk herstel van het evenwicht."

VRAAG: Soms, wanneer we een onopgelost probleem hebben en ontspannen gaan slapen, met de intentie om het probleem opgelost te krijgen, kan het gebeuren dat we wakker worden met de oplossing. Dan heeft ons onbewuste het opgelost.

"Begrippen scheppen vaak verwarring. En termen zijn niet echt belangrijk zolang we maar weten wat ermee bedoeld wordt. Er is eigenlijk maar één ding dat belangrijk is om te weten wat betreft de betekenis van het onbewuste of hoe je het verder ook noemt en dat is: het gebrek aan bewustzijn. Als je onbewust bent, ben je niet bewust. Er zijn natuurlijk wel gradaties. Je moet niet denken dat je onbewuste een soort volmaakt en wijs superwezen of een monsterachtig beest is. Veel mensen kennen zowel de ene als de andere extreme houding ten opzichte van hun onbewuste, maar het is geen van beide. Het onbewuste hoeft niets te maken te hebben met je ware zelf of het hogere zelf en evenmin met je lagere zelf of dat deel in je dat je ontkent. Beide kanten van je aard kunnen deels bewust en deels onbewust zijn. Wat beide kanten betreft kun je verschillende niveaus van bewustzijn hebben. Je kunt je bijvoorbeeld bewust zijn van bepaalde factoren in jezelf of van algemene begrippen, maar niet van hun volledige betekenis. Dan is het bewustzijn niet volledig afwezig en niet volledig aanwezig, dan is er een bepaalde mate van bewustzijn.

De reden waarom je in staat bent bepaalde problemen in je slaap op te lossen door bijvoorbeeld je onbewuste die opdracht te geven, heeft te maken met het feit dat er in jou kennis aanwezig is waarvan je je niet bewust bent. In een bepaalde ontspannen toestand van concentratie - bijvoorbeeld als je jezelf concentreert op het feit dat je een probleem wilt oplossen voordat je gaat slapen - kan deze onbewuste kennis aan de oppervlakte komen. Je opdracht in deze aardse sfeer is altijd gericht op het uitbreiden van je eigen bewustzijn van datgene wat al in jou aanwezig is.

Als je echt ontspannen bent is het voor helpers in de geestenwereld mogelijk jou te helpen je eigen kennis naar boven te brengen. Met andere woorden, het is een combinatie waarbij de geestenwereld samenwerkt met je ware zelf. De constructieve werking van je eigen innerlijke wil is nodig voor een dergelijk bewustzijn - en het doet er daarbij niet toe in hoeverre je ware zelf daarbij door geesten wordt geholpen. Als je, voordat je gaat slapen oprecht naar de best mogelijke oplossing van een probleem - van iets wat je verwart - verlangt, kan het zijn dat je een innerlijke openheid oproept waarin deze productieve universele krachten van waarheid en constructiviteit aan het werk kunnen gaan, zelfs als dat het loslaten van een zelfzuchtig doel betekent. Maar wanneer de verwarring niet wordt aangepakt, als je niet zeker weet wat er nu eigenlijk aan de hand is, dan kan het juiste antwoord niet komen. Meestal moet je je er echt bewust voor inzetten. Soms, ik heb dat al eerder gezegd, kan het natuurlijk gebeuren dat er een onbewust verlangen is waar iemand zich niet van bewust is.

Ik geef jullie allemaal mijn zegening. Ik hoop dat jullie deze woorden kunnen gebruiken, dat ze jullie mogen helpen je problemen, jezelf, het leven, je levenservaring op een nieuwe manier te bezien. Wees gezegend, ieder van jullie. Zegen rust op jullie prachtige werk. Wat jullie in het leven ook doen, verheug jezelf over het feit dat elke stap van zelfontdekking grote betekenis heeft, zelfs al zijn jullie je nog niet bewust van de uitwerking die zo'n stap heeft, niet alleen op jezelf maar op vele anderen, op het hele universum.

Leef in vrede, wees in God."

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1962.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Wishful Daydreams'
Vertaling door Frans Oosterbaan in 1986; herzien in 1999 door Margriet Versteeg.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*

98/12